

Список використаних джерел

1. Волонцевич С. О. Оптимізація структури витрат як фактор підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.07.01. «Економіка промисловості». Х., 2006.
2. Давидович І. Є. Управління витратами: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2008. 320 с.
3. Загородній А. Г. Фінансово–економічний словник. К. : Знання, 2007. 1072 с.
4. Іванюта П. В., Лугівська О. П. Управління ресурсами і витратами. Навч. посіб. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури., 2011. 320 с.

УДК 351.824.11

Окара В.О., студент

Науковий керівник – Глебова А.О., к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

Корпоративна соціальність відповідальність не втратила актуальності як в умовах пандемії COVID-19, так і в умовах війни. Зокрема, основними напрямками корпоративної соціальної відповідальності є наступні: діти, волонтери, внутрішньо переміщені особи, екологія, допомога ЗСУ, допомога. Так, орієнтири внутрішньої корпоративної соціальної відповідальності стосуються: безпечних умов праці; стабільності та гідного рівня зарплати; медичне і соціальне страхування співробітників; надання допомоги співробітникам у складних ситуаціях.

Зовнішня корпоративна соціальна відповідальність орієнтована на: спонсорство і благодійність; сприяння охороні навколишнього середовища; готовність допомагати у кризових ситуаціях. Такі напрями обумовлені тим, що в країні існує тотальний дефіцит коштів у державі і бізнес прийняв на себе значну частину відповідальності та зобов'язань. Так, у 2022 році був сформований 10 компаній, які працюють за внутрішніми та зовнішніми напрями КСВ, які зазначені вище.

На початок осені корпорація АТБ витратила на підтримку ЗСУ та постраждалих від війни мирних мешканців понад 200 млн грн. Лише за місяць разом з покупцями в Дніпрі зібрали для бійців понад 4 тис. т продуктів. 10 тис. додаткових наборів вирушило до бійців, що служать найгарячіших точках.

Київстар під час війни підтримує та допомагає своїм абонентам та бізнес-клієнтам. З 24 лютого компанія надала послуг і бонусів у сумі еквівалентній 577 млн грн, забезпечуючи безоплатними послугами зв'язку клієнтів мобільного та фіксованого зв'язку в Україні й за кордоном. Компанія забезпечує інтернетом бомбосховища (наразі таких понад 1400) та понад 700 модульних містечок для вимушених переселенців. У перші місяці повномасштабної війни Київстар надав бонуси на мобільний зв'язок лікарів у гарячих точках воєнних дій.

ПУМБ, з 24 лютого банк інвестував у підтримку співробітників понад 130 млн грн. Частина з них працює в небезпечних регіонах і отримує надбавку до зарплатні. Банк надає матеріальну допомогу у разі втрати чи пошкодження житла, поранення працівників та загибелі членів їхніх родин або виїзду родин з окупованих територій. Мобілізовані співробітники отримують повну зарплатню.

ПУМБ вже скерував на підтримку захисників 80 млн грн. Кошти пішли на закупівлю бронезилетів і шоломів, радіостанцій і тепловізорів, тактичного одягу та взуття, коптерів і машин, буржуйок і спальників. 40% броньованих машин банку захищають країну.

Банк ініціював проєкт "Ми однієї крові" — патріотичний мерч, що рятує життя військових і мирних мешканців. Проєкт вже зібрав 2 млн грн, які були перераховані ГО

ДонорUA та "Агенти крові" на доставку крові в гарячі точки та закупівлю кровоспинних засобів для захисників.

Фармак. У перші дні повномасштабного вторгнення підприємство передало на благодійність усю готову продукцію, що була в наявності. Згодом, у співпраці з міжнародними партнерами, привезло в Україну гуманітарних ліків на суму близько 1,8 млн євро. "Фармак" також підтримує проєкт "Мобільні лікарі", що надає доступ до безкоштовних медичних обстежень та ліків для людей на деокупованих територіях. У рамках корпоративної програми "Я працюю один день для армії" працівники "Фармак", відраховуючи частину червеневої зарплати, зібрали близько 2 млн грн на допомогу військовим [1].

На фоні воєнних викликів «Фармак» продовжує працювати над сталим розвитком компанії. З 2019 р. «Фармак» входить до Мережі Глобального договору ООН в Україні та дотримується взятих на себе зобов'язань із впровадження принципів сталого розвитку у корпоративну культуру та бізнес-процеси. Щороку компанія готує звіт зі сталого розвитку, в якому розкриває інформацію у таких напрямках: довкілля, права людини, трудові відносини, протидія корупції, соціальні проєкти та благодійність [2].

Філіп Морріс Україна. спрямувала зусилля на підтримку працівників, гуманітарну допомогу українцям та організацію соціальних просторів "Сфери світла" під час блекаутів. Філіп Морріс у березні евакуювала понад 1600 колег та їх рідних, забезпечує проживання всім евакуйованим та членам їхніх сімей як в Україні, так і за кордоном.

Philip Morris International виділила \$10 млн на підтримку міжнародних гуманітарних зусиль, у тому числі на придбання 22 машин швидкої допомоги та рентгенівського апарату для лікарні в Івано-Франківську. Також компанія перерахувала кошти на купівлю двох реанімоблів, придбала спеціальні матраци для реанімації у лікарню на Дніпропетровщині та виділяє близько 1,5 млн грн на мобільний гінекологічний кабінет для обстеження та допомоги жінкам на деокупованих територіях Харківщини.

"Філіп Морріс Україна" профінансувала ремонт приміщень для переселенців. Компанія також стала донором проєкту RE: Ukraine Housing, який передбачає будівництво тимчасового модульного житла поблизу Бучі. Йдеться про дві житлові секції на 15 сімей.

Міжнародна група компаній фармацевтичної галузі Asino спрямувала на понад 65 млн грн, відвантаживши понад 200 тис. упаковок лікарських засобів загальною вартістю понад 57 млн грн. Допомогу отримали тисячі громадян через лікувально-профілактичні заклади, громадські організації і благодійні фонди. Ще 2 млн грн пішли на підтримку ЗСУ і 4 млн грн перераховано на забезпечення гуманітарних й медичних потреб МОЗ в рамках ініціативи UNITED24. Asino також виділила благодійному фонду "Нестримні" 2 млн грн на придбання чотирьох автівок (для перевезення гумдопомоги, переміщення та евакуації людей із зон бойових дій і окупованих територій) та десяти генераторів. Ще один пріоритет компанії — порятунк та підтримка співробітників і їхніх сімей, що опинилися у гарячих точках. З початку війни на це вже виділено понад 50 млн грн.

Moneuveo. Наразі найбільший напрям КСВ компанії — допомога військовим. З 2019 р. Moneuveo співпрацює з ОК "Північ", постачаючи розвідникам оргтехніку. А з 2020-го — із фондом Revived Soldiers Ukraine, який фінансує реабілітацію українських бійців в Next Step Ukraine. Компанія перерахувала 12 млн грн на користь ЗСУ і щомісяця закриває точкові потреби бійців у ліках, авто, одязі, "старлінках", техніці, екіпіруванні тощо.

Ще один важливий вектор допомоги — підтримка центру для проживання онкохворих дітей "Дача", Київського міського центру соціальної підтримки дітей та сімей, БФ "Сонях". Таким чином, бізнес прийняв на себе частину соціальних та фінансових зобов'язань

Список використаних джерел

1. КСВ воєнного часу. Топ-10 компаній. URL: <https://www.dsnews.ua/ukr/reitingi/ksv-voennogo-chasu-top-10-kompaniy-22122022-471409>
2. «Фармак» увійшов до рейтингу ТОП-10 компаній з кращими КСВ-програмами воєнного часу. URL: <https://farmak.ua/promo/farmak-uvijshov-do-rejtingu-top-10-kompanij>